

نخستین اکتشاف نفت در خاورمیانه

۱۷ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۹:۵۹

در تاریخ ۲۸ ماه مه سال ۱۹۰۱ میلادی، در زمان سلطنت مظفرالدین شاه قاجار، ویلیام ناکس دارسی، تاجر بزرگ طلا در انگلستان امتیاز کشف نفت ایران را از آن خود کرد و برای این منظور جورج برنارد رینولدز را که تجربیاتی در زمینه حفاری نفت در مناطق نفت خیز سوماترا داشت، برای اکتشاف و استخراج نفت به استخدام خود درآورد.

در تاریخ ۲۸ ماه مه سال ۱۹۰۱ میلادی، در زمان سلطنت مظفرالدین شاه قاجار، ویلیام ناکس دارسی، تاجر بزرگ طلا در انگلستان امتیاز کشف نفت ایران را از آن خود کرد و برای این منظور جورج برنارد رینولدز را که تجربیاتی در زمینه حفاری نفت در مناطق نفت خیز سوماترا داشت، برای اکتشاف و استخراج نفت به استخدام خود درآورد. رینولدز در پایان سال ۱۹۰۲ میلادی عملیات حفاری اولین چاه در چاه سرخ واقع در قصر شیرین و همچنین شاردین رامهرمز را آغاز کرد و همزمان مقدمات حفاری در منطقه نفتون مسجد سلیمان را مهیا ساخت.

پس از دو سال حفاری در شاردین گروه رینولدز به این نتیجه رسیدند که در این نقطه نمی‌توانند به نفت برسند. اما علائم موجود و وجود آتشگاه و نیز حوضچه‌ای که خود به خود قیر از آن می‌جوشید و یادداشت‌های مورخین و باستان شناسان که تصریح کرده بودند در ناحیه نفتون نفت فراوان به دست می‌آید، سرمهندس رینولدز را که از مدتی پیش در آنجا به کار حفاری مشغول بود، امیدوار کرد و به همین علت وسائل و تجهیزات را به منطقه نفتون در مسجد سلیمان منتقل کردند و در پایان ماه ژانویه سال ۱۹۰۸ میلادی حفاری چاه شماره یک این شهر آغاز شد.

ویلیام ناکس دارسی کاشف نفت ایران

سرمایه شرکت که در انگلیس تشکیل شده بود تا در ایران به نفت دست یابد، به علت طولانی شدن دوره حفاری به پایان خود می‌رسید و ویلیام ناکس دارسی که از پیدا شدن نفت در این سرزمین قطع امید کرده بود طی تلگرافی از رینولدز خواست تا حفاری را تعطیل کند. گفته می‌شود تلگراف به دست رینولدز رسیده بود اما چندان به مسجد سلیمان اعتماد داشت که ترجیح داد بدان اعتنایی نکرده به کار خود ادامه دهد. سرانجام در حالیکه اعضای گروه در اوج ناامیدی به سر می‌بردند، در ساعت چهار صبح روز پنجم خرداد ماه ۱۲۸۷ خورشیدی برابر با ۲۶ ماه مه ۱۹۰۸ میلادی، مته حفاری از ضخامت زمینی به قطر ۳۰۰ متر عبور کرد و آخرین ضربت خود را به صخره عظیمی که روی منبع نفت قرار داشت فرود آورد، در نتیجه در عمق ۱۱۸۰ پا (۳۶۰ متری) نفت با فشار زیادی تا ۵۰ پا (۱۵ متر) بالاتر از نوک دکل حفاری فوران کرد و کارگران را در خود غرقه ساخت. بدین ترتیب فصل جدیدی در تاریخ کشور رخ داد و ایران به جمع کشورهای نفت خیز جهان پیوست. این اتفاق، که نخستین اکتشاف نفت در خاورمیانه به شمار می‌رفت، حیات اقتصادی و اجتماعی مسجد سلیمان و ایران را دگرگون کرد، چنانکه از این چاه روزانه ۳۶۰۰۰ لیتر (معادل ۸۰۰۰ گالن) نفت استخراج می‌شد و بعدها در این شهر حداقل ۳۰۰ چاه نفت حفر شد. این شهرک باستانی به یک شهر مدرن و پر رونق بدل شد. جمعیت آن افزایش یافته، خانه‌ها و محله‌های جدید برای کارکنان شرکت نفت از مدیران ارشد

گرفته تا کارگران ساخته شد. شرکت نفت ابتدا اقدام به ایجاد یک دستگاه آب شیرین کن نموده و سپس برای انتقال آب رود کارون به شهر، لوله کشی منازل را به انجام رساند. همچنین خط آهنی توسط این شرکت تاسیس شد که تا دارخزینهمتن مورب، روستایی در نزدیکی شوشتر، امتداد می‌یافت. بدین ترتیب مسجد سلیمان از یک قصبه به شهری بزرگ بدل شد و مردم از اطراف و اکناف برای کار به این شهر مهاجرت کردند. شبکه آب و برق تکمیل گردید و سیستم فاضلاب شهر به وجود آمد، حمل و نقل زباله مرتب شد و سیستم اتوبوس رانی به کار افتاد. همچنین ورزشگاه بزرگی ساخته شد و مسجد سلیمان چهره یک شهر تازه و متفاوت از سایر شهرها را به خود گرفت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/35196/بخاورمیانہ-نفت-اکتشاف-نخستین/35196>